

S E N T È N C I A

Magistrats Srs.

Josep Maria PIJUAN CANADELL

Anna ESTRAGUÉS ARMENGOL

Canòlic MINGORANCE CAIRAT

Andorra la Vella, dinou de febrer del dos mil dinou

VIST en judici oral i públic pel Tribunal de Corts, la Causa núm. 6000038/2017 seguida per un presumpte delicte major d'estafa.

Acusat: J. M. G. M., nascut el 15 d'agost de 1971 a Outeiro, Viana do Castelo, Portugal, fill de José Esteves i de Benvida, de nacionalitat portuguesa, resident al Principat i sense antecedents penals, en llibertat provisional en la present causa, defensat pel Lletrat Albert SANSA SANTAMARIA, jutjat en rebel·lia processal per no haver comparegut malgrat haver estat degudament citat

Parts acusadores:

El Ministeri Fiscal representat pel Sr. Borja AGUADO DELGADO.

L'acusació particular constituïda pels Srs. J., A., D. i M. V. C. F., defensats per la Lletrada Sra. Sonia ARTAL CONESA.

Magistrat ponent Sr. Josep Maria PIJUAN CANADELL.

RESULTANT PRIMER. SÓN FETS PROVATS I AIXÍ ES DECLARA: l'acusat J. M. G. M., nascut el 15 d'agost de 1971, de nacionalitat portuguesa, resident al Principat i sense antecedents penals, l'any 2012 era el propietari i gerent únic del negoci S. P. A. "P.", dedicada a la manufactura del ferro i alumini.

En data 3 de setembre de 2012 l'acusat J. M. G. M. confeccionà un pressupost per uns treballs de reforma de diferents pisos de l'edifici Casa C., radicat al carrer Ciutat de Valls d'Andorra la Vella i propietat de J., A., D. i M. V. C. F., consistents en el subministre i col·locació de finestrals de dos fulls amb registre i persianes.

El pressupost, que ascendia a 14.322 euros, fou confeccionat per l'acusat a petició de G. C. T., en nom de la família C. F., i al mateix pressupost es feia constar que, en cas d'acceptació, s'havia d'abonar el 35 per cent.

En data 28 de setembre del 2012 la propietat de l'edifici abonà a l'acusat 5.000 euros com acompte de l'import total els treballs pressupostats, diners que l'acusat va demanar i que va percebre malgrat que la seva intenció era, ja d'antuvi, la de no realitzar els treballs encomanats atesos els greus problemes financers de la seva empresa, que estava en una situació d'insolvència *de facto*, motiu pel qual era nul el seu crèdit amb els proveïdors i, per tant, aquests des de feia temps ja no li subministraven material a compte, havent d'abonar-lo al moment de la compra.

L'acusat, malgrat ser plenament conscient de que no compliria amb l'encàrrec doncs, no podent adquirir els materials dels proveïdors, no disposaria dels materials necessaris per fer l'obra, va exigir a la propietat de l'edifici Casa C. el pagament de 5.000 euros en concepte d'acompte pels treballs encomanats que l'acusat sabia no executaria.

RESULTANT SEGON. El Ministeri Fiscal, en el seu escrit de qualificació provisional, qualificà els fets com a constitutius d'un delictes major d'estafa, tipificat a l'article 208 del Codi Penal, del qual estima responsable en concepte d'autor l'acusat J. M. G. M., sense la concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal, i demana imposar a l'acusat la pena de sis mesos de presó condicional, amb un termini de suspensió de la condemna de dos anys.

El Ministeri Fiscal no formula reclamació en concepte de responsabilitat civil, atès que els perjudicats estan personats en autes com acusació particular.

En l'acte del judici oral el Ministeri Fiscal ratificà el seu escrit de qualificació provisional.

RESULTANT TERCER. La representació lletrada de l'acusació particular, en el seu escrit de qualificació provisional, mostrà el seu acord amb l'exposició de fets, qualificació jurídica i pena sol·licitada pel Ministeri Fiscal i, en concepte de responsabilitat civil, sol·licita la condemna de l'acusat a indemnitzar als Srs. J., A., D. i M. V. C. F. en la quantitat de cinc mil (5.000) euros, majorada amb els interessos legals, així com la condemna al pagament dels honoraris d'advocat i taxes judicials abonades per l'acusació particular, a determinar en execució de sentència.

En l'acte del judici oral, l'acusació particular ratificà el seu escrit de qualificació provisional.

RESULTANT QUART. La defensa de l'acusat, en el seu escrit de qualificació provisional, manifestà que l'acusat en cap moment va tenir cap intenció de lucrar-se i que no es donen els elements constitutius de l'estafa de l'ànim de lucre, un engany causant un error i el lligam de connexió entre aquest i un acte de disposició patrimonial o un perjudici propi o aliè. Al·lega que l'any 2012 l'empresa de l'acusat estava passant per una crisi i que els cinc mil euros probablement van ser retinguts per les circumstàncies del moment, i demana que el Tribunal, en aplicació dels principis de la presumpció d'innocència i de *in dubio pro reo*, dicti sentència absolutent a l'acusat del delicte major d'estafa i, subsidiàriament, en cas de condemna li sigui imposada una pena màxima de tres mesos de presó condicional, amb un període de suspensió de la condemna de dos anys.

En l'acte del judici oral, la Defensa de l'acusat ratificà el seu escrit de qualificació provisional.

CONSIDERANT PRIMER. Els fets declarats provats constitueixen un delicte major d'estafa de l'article 208 del Codi penal que castiga a qui,

amb ànim de lucre, utilitza engany suficient per produir error en una persona i d'aquesta manera la indueix a realitzar un acte de disposició patrimonial en perjudici propi o aliè.

Els elements integradors del delicte major d'estafa ja han estat descrits en nombroses sentències d'aquest Tribunal de Corts i en altres de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, i són: a) un engany utilitzat per induir a altre a error a l'hora de contractar o de realitzar qualsevol acte de disposició, engany que ha d'ésser suficient, i precedent o concurrent, havent d'inspirar la intenció del subjecte actiu del delicte bé des del començament, bé en el transcurs del negoci fraudulent; b) un perjudici en el patrimoni de qui realitza l'acte de disposició o en el d'un tercer; c) un nexa causal i directe entre l'engany provocat i el perjudici, de manera que l'engany sigui determinant de l'acte de disposició del que en resulta el perjudici; i, d) un ànim de lucre, com a element subjectiu de l'injust, entès com el propòsit del subjecte actiu d'obtenir un avantatge patrimonial correlatiu al perjudici ocasionat.

D'aquests elements, el més característic és l'engany, que ha de ser no sols suficient sinó també precedent o coetani a l'acte de disposició patrimonial, ha de constituir *el motor* de l'acte de disposició patrimonial, en expressió col·loquial però que resulta molt aclaridora del paper que aquest element juga en el delicte d'estafa, doncs amb la sola causació del perjudici no n'hi ha prou per considerar constituït el delicte. I no serveix qualsevol tipus d'engany per a constituir el delicte doncs, a banda de que ha d'ésser precedent o concurrent a l'acte de disposició patrimonial, l'engany ha de ser suficient i proporcionat per a la consecució del fi proposat, suficiència que ha de valorar-se en funció de les condicions personal del subjecte passiu i de les circumstàncies del cas concret.

Una categoria del delicte d'estafa és el negoci jurídic criminalitzat que consisteix en la realització d'un negoci jurídic lícit en el que una de les parts no té la intenció de complir-lo, sinó tant sols la d'obtenir un enriquiment en perjudici de l'altra part o d'un tercer.

Així, per a que un negoci jurídic pugui ser considerat un negoci jurídic il·lícit o criminalitzat cal que es donin els elements de l'estafa, de manera que el que es castiga no es el mer incompliment de les obligacions contretes, sinó aquell incompliment que es degut a una voluntat maliciosa, anterior o coetània a la celebració del negoci. Es castiga el fet de crear una aparença de negoci lícit quan hi ha una falsa

voluntat de compliment, i així induir a l'altre a concloure el negoci i a efectuar l'acte de disposició patrimonial del que resulta el perjudici.

CONSIDERANT SEGON. L'acusat J. M. G. M. és penalment responsable en el concepte d'autor del delictes major d'estafa, per haver realitzat personalment els fets punibles, de conformitat amb allò que disposen els articles 20 i 21 del Codi Penal, participació que resulta de la prova practicada a l'acte del judici oral.

La prova permet al Tribunal arribar a la plena convicció que l'acusat quan va elaborar el pressupost dels treballs a l'edifici Casa C., sol·licitant el pagament d'un acompte per import de 5.000 euros (folis 6 i 7), ja no tenia la intenció d'executar els treballs pressupostats.

Malgrat la versió donada per l'acusat a la Batllia (folis 28 a 30), que no ha estat reiterada davant del Tribunal doncs l'acusat no ha comparegut al judici oral malgrat haver estat degudament convocat a dit acte, de les manifestacions dels testimonis que han comparegut al judici oral resulta que l'acusat ja no estava en condicions de complir no sols amb l'encàrrec encomanat per la propietat de l'edifici Casa C., sinó amb cap altre treball que li fos encomanat.

La testimoni M. S. P. G., que va treballar durant uns sis o set mesos en l'empresa de l'acusat en qualitat de comptable, a la Batllia manifestà que a l'estiu va presentar-se als locals de la serralleria i no hi havia res, motiu pel qual, la compareixent en dies posteriors va anar a la CASS a donar-se de baixa de la referida empresa, i que abans havia hagut de gestionar moltes queixes de proveïdors que reclamaven els impagaments, referint que els proveïdors ja no servien materials si no es pagava en efectiu. I al judici oral afegí que el darrer dia que ella va anar a treballar va veure que a l'empresa no hi quedava res, que l'acusat s'ho havia endut tot, i que posteriorment va saber que havia cobrat una quantitat de diners, havia llogat una camioneta, l'havia carregat de les seves coses i havia marxat del país.

El testimoni, A. R. R. R., que va treballar a l'empresa en qualitat de serraller durant uns sis mesos des del 24 de setembre del 2012, al judici oral manifestà que l'acusat inclús s'amagava al taller dient que algú el perseguia, que a nivell econòmic l'empresa estava molt malament, que tenien problemes amb els proveïdors, que no els lliuraven material i que no hi havia material per subministrar la feina en concret.

La mala situació econòmica de l'empresa de l'acusat al temps de rebre els diners de l'acompte queda també constatada per l'informe del President de la Batllia que consta al foli 76, on hi consta que a l'acusat J. M. G. M., titular únic del negoci S. P. A., li constaven varies causes civils així com una demanda de cessació de pagaments i fallida registrada amb el núm. de causa F-0019-5/2012. Tot i que no consta la data exacta en què es va presentar aquest demanda de cessació de pagaments i fallida, sí fou l'any 2012, el mateix any en que l'acusat confeccionà el pressupost pels treballs a diferents pisos de l'edifici Casa C. i rebé cinc mil euros en concepte d'acompte per l'execució de dits treballs.

CONSIDERANT TERCER. No concorren en l'acusat circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal per la qual cosa el Tribunal, de conformitat amb el disposat de l'article 56 del Codi Penal, imposa a l'acusat la pena de sis mesos de presó condicional, amb un termini de suspensió de la condemna de dos anys.

CONSIDERANT QUART. De conformitat amb allò que disposen els articles 90 i següents del Codi Penal, tot responsable criminalment ho és també civilment i, en aquest concepte l'acusat J. M. G. M. haurà d'indemnitzar als Srs. J., A., D. i M. V. C. F. en la quantitat de cinc mil (5.000,00) euros, que es correspon amb l'import de l'acompte que varen satisfer a l'acusat per raó del pressupost, quantitat que s'abonarà amb l'interès legal.

CONSIDERANT CINQUÈ. D'acord amb el que disposen els articles 174 i 175 del Codi de Procediment Penal, s'imposa a l'acusat el pagament de les despeses processals causades, amb inclusió de les despeses d'advocat i taxes judicials ocasionades a l'acusació particular, a determinar en execució de sentència.

V I S T les disposicions legals aplicables al present cas, en nom del poble andorrà

DECIDIM:

Condemnar l'acusat J. M. G. M., en rebel·lia processal, com a responsable penalment en el concepte d'autor d'un delicte major d'estafa, sense la concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat criminal, a la pena de SIS (6) MESOS DE PRESÓ CONDICIONAL, amb un termini de suspensió de la condemna de dos anys, i al pagament de les despeses processals causades, amb inclusió de les despeses d'advocat i taxes judicials ocasionades a l'acusació particular, a determinar en execució de sentència.

Condemnar, en concepte de responsabilitat civil, a l'acusat J. M. G. M. a indemnitzar a J., A., D. i M. V. C. F. en la quantitat de cinc mil euros (5.000,00), amb els interessos legals.

Contra aquesta resolució es pot interposar recurs d'apel·lació per davant d'aquest Tribunal de Corts, en el termini de quinze dies següents a la seva notificació, salvat l'acusat atesa la seva situació de rebel·lia processal, sense perjudici de que pugui, al seu dia, formular recurs d'audiència.

Així per aquesta nostra sentència, ho manem i signem.